

De feiten:

1. Motie nr. 215¹ dd. 15 mei 2019 is aangenomen in de Tweede Kamer; specifieke opdracht:

verzoekt de regering, om op korte termijn concrete oplossingen voor dit probleem te laten uitwerken door een onafhankelijke onderzoekscommissie in samenwerking met ervaringsdeskundigen;

2. De brief aan de Tweede Kamer dd. 1 juli 2019² stelt hierop het volgende:

Omgang na scheiding

Uitgangspunt is dat een kind ook na een scheiding beide ouders moet kunnen blijven zien. Zoals uit het WODC-onderzoek naar voren komt, heeft de overheid nog geen goed antwoord als deze omgang niet tot stand komt. Op de Platformbijeenkomst van april 2019 hebben de WODC-onderzoekers hun bevindingen en aanbevelingen gepresenteerd. De motie-Westerveld van 15 mei 2019 verzocht de regering om op korte termijn concrete oplossingen voor het probleem van 'ouderverstoting' te laten uitwerken door een onafhankelijke onderzoekscommissie in samenwerking met ervaringsdeskundigen.

Ter uitvoering van deze motie wordt thans een expertteam ingericht, dat direct van start kan gaan. Het bestaat uit Platformleden en onafhankelijke deskundigen en wetenschappers, in samenwerking met ervaringsdeskundigen. De voorzitter is mr. C.A.R.M. (Cees) van Leuven, raadsheer in het gerechtshof 's-Hertogenbosch. Het expertteam zal vóór 1 juli 2020 oplossingsrichtingen presenteren, met specifieke aandacht voor:

- *de methodieken om signalen van ouderverstoting adequaat in kaart te brengen voor de verschillende (juridische en gedragswetenschappelijke) professionals;*
- *de benodigde kennis (en de lacunes daarin) bij de betrokken professionals en een plan om de lacunes te dichten;*
- *de interventies om tijdig en effectief in te kunnen grijpen.*

Het expertteam zal daarbij gebruikmaken van de inzichten en uitkomsten van relevante (internationale) onderzoeken en literatuurstudies, waaronder het WODC-onderzoek, en van de opbrengsten van de Divorce Challenge en de actielijnen en oplossingsrichtingen uit de 'Agenda voor Actie - Scheiden... en de kinderen dan?'.

3. De brief aan de Tweede Kamer dd. 5 december 2019³ vermeld nog aanvullend:

*Bij brief aan de Tweede Kamer d.d. 1 juli 2019 is aangekondigd dat ter uitvoering van de motie-Westerveld een expertteam 'Ouderverstoting' wordt opgericht. Het expertteam Ouderverstoting/Complexe ouderproblematiek bestaat naast de voorzitter mr. C.A.R.M. van Leuven, raadsheer bij het Gerechtshof 's-Hertogenbosch, uit de volgende leden:
- prof. mr. M. Barendrecht, hoogleraar privaatrecht aan de Universiteit van Tilburg en*

¹ Bijlage 1 – motie 215

² Bijlage 2 – brief aan de Tweede Kamer dd. 1 juli 2019

³ Bijlage 3 – brief aan de Tweede Kamer dd. 5 december 2019

research director bij Hiil Innovating Justice

- drs. G.M.M. de Boer, orthopedagoog en ouderschapsbemiddelaar
- drs. H.S. Koppejan-Luitze, levenslooppsycholoog NIP, docent en promovenda
- drs. J. A. Tak, orthopedagoog, klinisch psycholoog-big n.p. en supervisor
- prof. dr. L.W.C. Tavecchio, emeritus hoogleraar pedagogiek
- drs. C.M Rijnberk, psychiater - S. van Beekum, beleidsadviseur Raad voor de Kinderbescherming

Het expertteam zal omstreeks juli 2020 de gevonden concrete oplossingen presenteren die het fenomeen van ouderverstoting moeten tegengaan.

Wat is ‘ouderverstoting’?

‘Ouderverstoting’ is een ziekte (pathologie) binnen het gezin. Er is sprake van een geestelijke ziekte bij een of beide ouders. Net als bij lichamelijke (somatische) ziekten behoort de aanpak op de volgende manier aangevlogen te worden:

1. Anamnese (onderzoek bij de patiënt(en))
2. Diagnose
3. Behandeling

Om tot de juiste diagnose te komen, zal de behandelaar, de psycholoog, uit moeten gaan van de huidige bestaande wetenschappelijke consensus⁴, omtrent de aan hechting gerelateerde ‘ouderverstoting’.

‘Ouderverstoting’ omvat pathologie uit 5 scholen binnen de psychologie:

1. Hechting pathologie
2. Familiesystemen pathologie
3. Psycho pathologie
4. Complex trauma
5. Neuro ontwikkeling tijdens de jeugd (neuropsychologie)

Het is aan de experts op het gebied van deze verschillende scholen, om de juiste aanpak uit te werken hoe tot de juiste diagnose te komen.

Het verdient aanbeveling om de Nederlandse Universiteiten met een afdeling psychologie hierbij te betrekken. Herken Ouderverstoting; Stichting Echt Scheiden zonder Schade heeft al experts bereid gevonden op het gebied van de nummers 5, 4, en 1. Momenteel wordt er verder gezocht naar experts op het gebied van nummer 3 en 2. Het geheel zou ondersteund kunnen worden door medewerking van Dr. Craig Childress, de huidige expert op dit gebied.

⁴ Bijlage 4 en 5 – Wetenschappelijke consensus omtrent ‘ouderverstoting’

Waar gaat het fout?

Het Ministerie van Justitie en Veiligheid vliegt de problematiek, al dan niet bewust, op de verkeerde manier aan. Dit blijkt o.a. uit het WODC rapport van januari 2019; waaruit volledig duidelijk wordt dat de verkeerde professionals benaderd zijn; gedragswetenschappers, pedagogen en familierechtspecialisten, in plaats van psychologen. We hebben hier namelijk te maken met een ziekte (pathologie).

Het is dus zaak dat een daadwerkelijke onafhankelijke commissie leiding geeft aan de experts op de bovengenoemde scholen in de psychologie.

Zij kunnen de uiteindelijke de definitieve aanpak van

1. Anamnese (onderzoek bij de patiënt(en))
2. Diagnose
3. Behandeling

bepalen.

Nieuwe positon papers indienen?

Dat is de vraag. De motie is heel duidelijk, het is het Ministerie van Justitie en Veiligheid dat hier **de verkeerde interpretatie** aan geeft, zij behoren de opdracht bij de psychologie neer te leggen. Het lijkt zinvol om het Ministerie hier niet meer bij te betrekken, maar een daadwerkelijk onafhankelijke commissie in te schakelen.

De ziekte 'Ouderverstoting' wordt in Nederland nog niet (juist) gediagnosticeerd. Er is dus nog geen vergelijkingsmateriaal. Ook wat de behandeling betreft is er feitelijk niets.

Wel is het volgens ons de moeite waard om Dorcy Pruter uit te nodigen om na te gaan of haar behandeling (4 dagen max) inderdaad werkt. De gemiddelde psychotherapeut heeft namelijk gemiddeld veel langer nodig om tot hetzelfde resultaat te komen, het is zeer de moeite waard om haar behandeling te testen.

In afwachting van de diagnostiek en behandeling, kan er al preventief gewerkt worden om ouderverstoting geen kans te geven; denk b.v. aan:

- Het standaard afnemen van een nul-meting bij elke scheiding; de feitelijke situatie tijdens de relatie en vlak hierna wordt dan vastgelegd;
- Definitieve wetgeving; erkenning houdt automatisch gezag in; gelijke rechten voor man en vrouw;
- Niet nakomen omgangregeling strafbaar stellen; politie en OM grijpen momenteel bewust niet in;
- Scheidingskinderen weghalen bij jeugdbescherming; slechts 10% van deze kinderen betreft ouderverstoting; echter zij verbruiken wel 50% van het totale budget;
- Daarnaast bezitten de jeugdbescherming medewerkers geen kennis op het gebied van deze complexe materie; zij zijn te laag opgeleid.